

Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

Osittain salassa pidettävä JulkL 24.1 § 20 k

Blue Finance Corporate Lending Oy
Linnankatu 18
20100 Turku

Asia: Blue Finance Corporate Lending Oy -nimistä yhtiötä (y-tunnus 3132363-8) koskeva valvonta-asia

Päätös

Etelä-Suomen aluehallintovirasto määrää Blue Finance Corporate Lending Oy:n maksettavaksi tuhannen viidensadan (1 500) euron suuruisen rikemaksun.

Rikemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle ja sen täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

Kuuleminen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto (jäljempänä myös aluehallintovirasto) varasi 25.6.2024 päivätyllä kuulemiskirjeellä hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti Blue Finance Corporate Lending Oy:lle (jäljempänä myös ilmoitusvelvollinen, yritys) tilaisuuden ennen asian ratkaisemista lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Ilmoitusvelvollinen toimitti aluehallintovirastolle 10.10.2024 kirjallisen vastauksensa kuulemiskirjeeseen.

Päätöksen perustelut

1 Taustaa

Rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annettua lakia (444/2017, jäljempänä rahanpesulaki, ResL) sovelletaan lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 14 kohdan mukaan rahoituspalveluja tarjoavaan yritykseen.

Blue Finance Corporate Lending Oy on rekisteröity aluehallintoviraston rahanpesun valvontarekisteriin toimialana rahoituspalvelut. Blue Finance Corporate Lending Oy on tarkastuksen vireillä ollessa tarjonnut kaupintarahoitusta yritysasiakkaille.

Rahanpesulain 7 luvun 1 §:n 4 kohdan mukaan aluehallintovirasto valvoo lain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 13, 14, 16–18 ja 20–26 kohdassa tarkoitettuja ilmoitusvelvollisia.

Toimivaltaisena valvontaviranomaisena Etelä-Suomen aluehallintovirasto suoritti ilmoitusvelvolliseen rahanpesulain noudattamista koskevan tarkastuksen 13.2.–22.6.2023. Tarkastus toteutettiin selvityspyynnöin sekä videoneuvotteluyhteydellä tapahtuneella haastatteluna.

Tarkastuskertomus ESAVI/4928/2023 valmistui 22.6.2023.

Tarkastushavainnot ilmenevät tarkemmin tarkastuskertomuksesta.

Suorittamassaan tarkastuksessa aluehallintovirasto havaitsi rahanpesulain noudattamisessa seuraavaksi käsiteltäviä puutteita, joiden vuoksi hallinnollisen seuraamuksen määräämistä harkitaan. Aluehallintoviraston käsityksen mukaan ilmoitusvelvollinen on laiminlyönyt tai rikkonut:

1. ResL 3 luvun 2 §:ää siltä osin kuin ilmoitusvelvollinen ei ollut todentanut asiakkaan tai asiakkaan edustajan henkilöllisyyttä;
2. ResL 3 luvun 3 §:ää siltä osin kuin ilmoitusvelvollinen ei ollut säilyttänyt kaikkia lainkohdan edellyttämiä asiakkaan tuntemistietoja;
3. ResL 3 luvun 6 §:ää siltä osin kuin ilmoitusvelvollinen ei ollut tunnistanut ja pitänyt yllä riittäviä tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista; sekä
4. ResL 3 luvun 13 §:ää siltä osin kuin asiakkaan poliittista vaikutusvaltaa ei ollut selvitetty.

2 Asiakkaan tuntemistietoja koskevat puutteet

2.1 Sovellettavat säännökset

ResL 3 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollinen ei saa perustaa asiakassuhdetta, jos se ei pysty toteuttamaan asiakkaan tuntemiseksi ResL 3 luvussa säädettyjä toimia. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on voitava osoittaa valvontaviranomaiselle, että ilmoitusvelvollisen asiakkaan tuntemista ja jatkuvaa seurantaa koskevat menetelmät ovat riittävät rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskin kannalta.

ResL 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on tunnistettava asiakkaansa ja todennettava tämän henkilöllisyys vakituista asiakassuhdetta perustettaessa. Pykälän 3 momentin mukaan silloin, kun joku toimii asiakkaan lukuun (edustaja) ilmoitusvelvollisen tulee tunnistaa ja todentaa myös edustajan henkilöllisyys sekä varmistaa edustajan oikeus toimia asiakkaan puolesta. Pykälän 4 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen

tulee tunnistaa asiakkaansa ja todentaa asiakkaan henkilöllisyys asiakassuhdetta perustettaessa taikka viimeistään ennen kuin asiakas saa määräysvaltaansa liiketoimeen sisältyvät varat tai muun omaisuuden tai ennen kuin liiketoimi on suoritettu loppuun.

ResL 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on pidettävä kaikki asiakkaan tuntemista ja liiketoimia koskevat asiakirjat ja tiedot ajantasaisina ja olennaisina. Tiedot on säilytettävä luotettavalla tavalla viiden vuoden ajan vakituisen asiakassuhteen päättymisestä.

ResL 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan asiakkaan tuntemista koskevista tiedoista on säilytettävä muun muassa asiakkaan nimi, syntymäaika, henkilötunnus ja osoite (kohta 1), edustajan nimi, syntymäaika ja henkilötunnus (kohta 2), oikeushenkilön hallituksen jäsenten täydelliset nimet, syntymäajat ja kansalaisuudet (kohta 4), tosiasiallisten edunsaajien nimi, syntymäaika ja suomalainen henkilötunnus ja sen puuttuessa kansalaisuus (kohta 6), henkilöllisyyden todentamisessa käytetyn asiakirjan nimi, asiakirjan numero tai muu tunnistetieto ja myöntäjä taikka kopio asiakirjasta tai jos asiakas on etätunnistettu, tiedot todentamisessa käytetystä menettelystä tai lähteistä (kohta 7), poliittisesti vaikutusvaltaiseen henkilöön liittyvän tehostetun tuntemisvelvollisuuden täyttämiseksi hankitut välttämättömät tiedot (kohta 9).

ResL 3 luvun 6 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen on tunnistettava ja pidettävä yllä riittäviä, tarkkoja ja ajantasaisia tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista ja tarvittaessa todennettava näiden henkilöllisyys. Sen lisäksi ilmoitusvelvollisen on asiakkaaseen liittyviin rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen riskeihin nähden asianmukaisella tavalla ja riittävässä laajuudessa selvitettävä, käyttääkö joku muu määräysvaltaa asiakkaassa. 2 momentin mukaan ilmoitusvelvollisen tulee pitää kirjaa tosiasiallista edunsaajaa koskevista tunnistamistoimenpiteistä.

ResL 3 luvun 13 §:n 1 momentin mukaan ilmoitusvelvollisella tulee olla asianmukaiset riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvat menettelyt sen toteamiseksi, onko asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja, tai onko hän ollut poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön perheenjäsen tai poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppani.

2.2 Tarkastushavainnot

Blue Finance Corporate Lending Oy:n 20.4.2023 toimittaman asiakaslistauksen mukaan yrityksellä oli huhtikuussa 2023 ■■■ aktiivista ja ■■■ ei-aktiivista asiakkuutta.

Tarkastuskäynnillä 16.3.2023 aluehallintovirasto valitsi nähtävillä olleesta yrityksen asiakaslistauksesta 11 aktiivista asiakkuutta, joista pyysi 23.3.2023 päivätyllä kirjallisella selvityspyynnöllä ilmoitusvelvollista toimittamaan yrityksen keräämät asiakastiedot. Yritys toimitti vastauksen selvityspyyntöön 4.5.2023.

Asiakkaan tuntemistiedoissa havaittiin puutteita jokaisen 11:n tarkastellun asiakkaan kohdalla. Kahden asiakkaan osalta ilmoitusvelvollinen ei toimittanut lainkaan pyydettyjä asiakkaan tuntemistietoja. Yhden asiakkaan osalta yritys toimitti ainoastaan rahoitussopimukseen liittyvän sähköisen allekirjoituksen, joten dokumentointi nähtäväksi pyydettyistä asiakastiedoista puuttui pääosin. Lisäksi kahdeksan asiakkaan osalta dokumentointi nähtäväksi pyydettyistä asiakastiedoista puuttui osittain.

Tarkastuksen perusteella Blue Finance Corporate Lending Oy:n käytännössä noudattamat menettelytavat asiakkaan tuntemistietojen hankkimiseksi ja säilyttämiseksi havaittiin puutteellisiksi. Rahanpesulain edellyttämässä asiakkaan tuntemistiedoissa havaittiin puutteita jokaisen tarkastellun asiakkaan kohdalla. Puutteet koskivat asiakkaan tai tämän edustajan henkilöllisyyden todentamista, tosiasiallisen edunsaajan tunnistamista, hallituksen jäsenten nimien ja syntymäaikojen selvittämistä sekä asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan poliittisen vaikutusvallan toteamista. Lisäksi jokaisen tarkastellun asiakkaan tai tämän edustajan taikka tosiasiallisen edunsaajien henkilötunnus puuttui dokumentaatiosta.

Ilmoitusvelvollisella on velvollisuus osoittaa, että sen noudattamat asiakkaan tuntemista koskevat menetelmät ovat riittäviä. Koska Blue Finance Corporate Lending Oy ei voinut näyttää edellä mainittuja tietoja selvitetyn, aluehallintovirasto katsoo nämä tiedot puuttuviksi.

2.3 Ilmoitusvelvollisen vastine

Ilmoitusvelvollinen kertoo vastineessaan, että sen liiketoimintamalliin on kuulunut jatkuva kanssakäyminen asiakkaiden kanssa fyysisten tapaamisten ja kirjeenvaihdon muodossa, ja että yhteydenpidon aikana ilmoitusvelvollinen on kyennyt valvomaan asiakkaitaan ja käytännössä vahvistamaan näiden henkilöllisyydet. Ilmoitusvelvollinen korostaa vastineessaan, että sillä ei ole ollut lainkaan asiakkaita, joiden kanssa toimintaa olisi harjoitettu ilman fyysisiä tarkastuksia asiakkaan tiloissa ja tapaamatta asiakkaita.

Ilmoitusvelvollisen mukaan kommunikaatio on kaikkien asiakkaiden osalta tapahtunut joko hallituksen jäsenen tai yksityisen elinkeinonharjoittajan kanssa. Osa asiakkaiden kanssa tehdyistä kaupintarahoitussopimuksista on allekirjoitettu fyysisesti, jolloin ilmoitusvelvollinen on allekirjoitushetkellä

todentanut asiakkaan henkilöllisyyden. Sopimukset, joita ei ole allekirjoitettu fyysisesti, on allekirjoitettu vahvaa tunnistautumista vaativalla sähköisellä menetelmällä.

Ilmoitusvelvollisen mukaan se ei ole solminut uusia asiakassuhteita vuoden 2022 jälkeen, joten yrityksen toiminta on kokonaisuudessaan jäänyt hyvin pienimuotoiseksi asiakkaiden kokonaismäärän ollessa jo lähtökohtaisesti vähäinen. Aluehallintoviraston suorittaman tarkastuksen jälkeen vuonna 2023 yrityksen liiketoiminta on käytännössä ajettu alas, eikä ilmoitusvelvollisella ole ollut enää aktiivisia asiakkuuksia vuoden 2023 lopussa. Ilmoitusvelvollinen kertoo vastineessaan valvovansa etujaan enää muutaman velkomusasian ja rikosoikeudellisen prosessin kautta.

Ilmoitusvelvollinen katsoo, että huolellinen riskiarviointi ja asiakkaiden käytännön tason valvonta ja tunteminen ovat muodostaneet kokonaisuuden, jossa ilmoitusvelvollisella on toimintansa aikana ollut käytännössä hyvä käsitys asiakkaidensa taustoista, henkilöllisyydestä ja edunsaajista. Asiakkaiden kokonaismäärän ollessa vähäinen, yrityksen henkilöstö on kyennyt seuraamaan kaikkia asiakkuuksia ja valvomaan asiakkaiden toimintaa.

Ilmoitusvelvollinen toteaa vastineessaan arvioineensa rahanpesuun liittyviä riskejään asianmukaisesti ja liiketoimintalähtöisesti, ja tunteneensa asiakkaansa käytännön tasolla riittävässä määrin, mutta epäonnistuneensa joiltain osin asiakasdokumentaation hallinnassa.

2.4 Johtopäätökset

Asiakkaan ja tämän edustajan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen

Blue Finance Corporate Lending Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa asiakkaansa ja todentaa tämän henkilöllisyys. Silloin, kun liiketoimet ovat tapahtuneet edustajaa käyttäen, ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 2 §:n 3 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa edustaja ja todentaa myös edustajan henkilöllisyys.

Tarkastelluista asiakkuuksista dokumentaatio asiakkaan henkilöllisyyden todentamisesta puuttui neljän asiakkaan osalta ja dokumentaatio asiakkaan edustajan tunnistamisesta ja henkilöllisyyden todentamisesta kahden asiakkaan osalta. Koska ilmoitusvelvollinen ei voinut näyttää edellä mainittuja tietoja selvitetyn, aluehallintovirasto katsoo, ettei ilmoitusvelvollinen ole näissä asiakkuuksissa todentanut asiakkaan tai asiakkaan edustajan henkilöllisyyttä.

Asiakastietojen säilyttäminen

Blue Finance Corporate Lending Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus pitää kaikki asiakkaan tuntemista ja liiketoimia koskevat asiakirjat ja tiedot ajantasaisina ja olennaisina, sekä säilyttää tiedot luotettavalla tavalla viiden vuoden ajan vakituisen asiakassuhteen päättymisestä. Ilmoitusvelvollisella on ollut rahanpesulain 3 luvun 3 §:n 2 momentin mukainen velvollisuus säilyttää asiakkaan tuntemista koskevista tiedoista muun muassa asiakkaan ja asiakkaan edustajan henkilötunnus, oikeushenkilön hallituksen jäsenten täydelliset nimet ja syntymäajat, sekä tosiasiallisten edunsaajien suomalainen henkilötunnus ja sen puuttuessa kansalaisuus.

Tarkastelluissa asiakkuuksissa havaittiin seuraavat asiakkaan tuntemistietojen säilyttämistä koskevat puutteet: asiakkaan henkilötunnus puuttui viiden asiakkaan osalta, asiakkaan edustajan henkilötunnus puuttui seitsemän asiakkaan osalta, asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan henkilötunnus puuttui viiden asiakkaan osalta, ja dokumentaatio oikeushenkilön hallituksen jäsenten nimistä, syntymäajoista ja kansalaisuuksista puuttui yhden asiakkaan osalta.

Asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan tunnistaminen

Blue Finance Corporate Lending Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 6 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus tunnistaa asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja.

Tarkastelluista asiakkuuksista dokumentaatio asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan tunnistamisesta puuttui yhden asiakkaan osalta. Koska ilmoitusvelvollinen ei voinut näyttää tietoa selvitetyn, aluehallintovirasto katsoo, ettei ilmoitusvelvollinen ollut tunnistanut asiakkaan tosiasiallisia edunsaajia.

Asiakkaan poliittisen vaikutusvallan selvittäminen

Blue Finance Corporate Lending Oy:llä on ollut rahanpesulain 3 luvun 13 §:n 1 momentin mukainen velvollisuus luoda asianmukaiset riskiperusteiseen arviointiin pohjautuvat menettelytavat sen toteamiseksi, onko asiakas tai asiakkaan tosiasiallinen edunsaaja, tai onko hän ollut poliittisesti vaikutusvaltainen henkilö, poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön perheenjäsen tai poliittisesti vaikutusvaltaisen henkilön yhtiökumppani.

Tarkastelluista asiakkuuksista dokumentaatio asiakkaan tai asiakkaan tosiasiallisen edunsaajan poliittisesta vaikutusvallan (ns. PEP-status) selvittämisestä puuttui neljän asiakkaan osalta. Koska ilmoitusvelvollinen ei

voinut näyttää edellä mainittuja tietoja selvitetyn, aluehallintovirasto katsoo, ettei ilmoitusvelvollinen ollut todennut asiakkaan tai tämän tosiasiallisten edunsaajien poliittista vaikutusvaltaa.

Aluehallintovirasto katsoo, että ilmoitusvelvollinen on laiminlyönyt asiakkaan tuntemista koskevien rahanpesulain 3 luvun 2, 3, 6 ja 13 §:n noudattamista edellä kuvatulla tavalla.

3 Rikemaksun määrääminen

Edellä esitetyin perustein aluehallintovirasto toteaa ilmoitusvelvollisen tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyöneen tai rikkoneen rahanpesulain velvoitteita.

Aluehallintovirasto määrää ResL 8 luvun 1 §:n 1 momentin nojalla Blue Finance Corporate Lending Oy:lle rikemaksun sen johdosta, että ilmoitusvelvollinen on tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyönyt noudattaa seuraavia säännöksiä:

1. ResL 3 luvun 2 §:ää siltä osin kuin ilmoitusvelvollinen ei ollut todentanut asiakkaan tai asiakkaan edustajan henkilöllisyyttä;
2. ResL 3 luvun 3 §:ää siltä osin kuin ilmoitusvelvollinen ei ollut säilyttänyt kaikkia lainkohdan edellyttämiä asiakkaan tuntemistietoja;
3. ResL 3 luvun 6 §:ää siltä osin kuin ilmoitusvelvollinen ei ollut tunnistanut ja pitänyt yllä riittäviä tietoja asiakkaan tosiasiallisista edunsaajista; sekä
4. ResL 3 luvun 13 §:ää siltä osin kuin asiakkaan poliittista vaikutusvaltaa ei ollut selvitetty.

Havaituista laiminlyönneistä aluehallintovirasto arvioi keskeisimmäksi asiakkaan ja asiakkaan edustajan henkilöllisyyden todentamista koskevat laiminlyönnit. Asiakkaan tunnistaminen ja henkilöllisyyden todentaminen ovat rahanpesulain keskeisimpiä asiakkaan tuntemiseen liittyviä velvollisuuksia, joiden avulla ilmoitusvelvollinen varmistuu siitä, kenen kanssa se asioi, ja kenen toimeksiannosta ja varoilla liiketoimia tehdään. Samasta syystä ilmoitusvelvollisen on tunnistettava asiakkaan tosiasialliset edunsaajat.

Aluehallintovirasto määrää edellä mainituista laiminlyönneistä tai rikkomuksista yhteisen rikemaksun rahanpesulain 8 luvun 1 §:n 1 momentin 2, 3, 5 ja 9 kohdan perusteella.

Rahanpesulain 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan oikeushenkilölle määrättävä rikemaksu on vähintään 1 000 euroa ja enintään 100 000 euroa.

Aluehallintovirasto on rikemaksun määrää koskevassa kokonaisarviossa ottanut huomioon menettelyn laadun, laajuuden ja kestoajan. Aluehallintovirasto on ottanut harkinnassaan huomioon sen, että ilmoitusvelvollisen toiminnassa havaitut laiminlyönnit kohdistuvat vain osaan sen asiakkaista, eikä mitään rahanpesulain velvoitetta ole laiminlyöty kauttaaltaan. Aluehallintovirasto pitää rikemaksun mitoittamisen lähtökohtana Blue Finance Corporate Lending Oy:n vakavinta laiminlyöntiä eli asiakkaan ja asiakkaan edustajan henkilöllisyyden todentamista koskevia laiminlyöntejä. Myös muut laiminlyönnit on otettu huomioon yhteisen rikemaksun määrässä.

Lisäksi oikeudenmukaista rikemaksua mitattaessa aluehallintovirasto on huomionnut kokonaisarvioinnissa yhtenä tekijänä Blue Finance Corporate Lending Oy:n taloudellisen aseman, jota arvioitaessa on otettu huomioon sen maksukyky. Ilmoitusvelvollisen liiketoiminta on pääasiallisin osin päättynyt, eikä sillä ole ollut aktiivisia asiakkuuksia vuoden 2023 jälkeen. Viimeisimmässä vahvistetussa tilinpäätöksessä vuonna 2022 ilmoitusvelvollisen liikevaihto on ollut 554.494,85 euroa ja tilikauden tappio 3.910.672,59 euroa.

Suorittamansa kokonaisarvioinnin perusteella aluehallintovirasto määrää Blue Finance Corporate Lending Oy:lle tuhannen viidensadan (1 500) euron suuruisen rikemaksun päätöksessä todetuista rahanpesulain velvoitteiden laiminlyönneistä. Aluehallintovirasto arvioi rikemaksun olevan oikeansuuruinen, kun se suhteutetaan yrityksen harjoittamaan toimintaan ja toiminnassa havaittuihin rahanpesulain mukaisiin laiminlyönnteihin sekä yrityksen taloudelliseen asemaan.

Rikemaksu määrätään maksettavaksi valtiolle. Rikemaksun täytäntöönpanosta huolehtii Oikeusrekisterikeskus.

ResL 8 luvun 8 §:n mukaisesti rikemaksupäätös julkistetaan aluehallintoviraston verkkosivuilla

Sovellettavat säännökset

Laki rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä (444/2017) 1 luku 2 §, 3 luku 1, 2, 3, 6 ja 13 §, 7 luku 1 § sekä 8 luku 1 ja 8 §.

Hallintolaki (434/2003) 34 §.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Turun hallinto-

oikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Muutoksenhakuohje on liitteenä.

Lisätietoja

Ylitarkastaja Johanna Niskanen
johanna.niskanen@avi.fi
p. 0295 016 751

Liitteet

Valitusosoitus (Liite 1)
Maksuosoitus (Liite 2)

Jakelu

Blue Finance Corporate Lending Oy (saantitodistuksin)

Elinkeinovalvontayksikön päällikkö

Ilkka Heikkilä

Ylitarkastaja

Johanna Niskanen

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti viimeiseltä sivulta ilmenevin tavoin.

Tämä asiakirja ESAVI/5785/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument
ESAVI/5785/2024 har godkänts elektroniskt

Ratkaisija Heikkilä Ilkka 27.11.2024 09:23

Esittelijä Niskanen Johanna 27.11.2024 09:10